

MUNDURY POLSKICH ŻOŁNIERZY

SZACUNEK DLA MUNDURU

*Żołnierz szanuje mundur wojskowy,
który uosabia uświęcone tradycją
wartości oręża polskiego.*

Z Kodeksu Honorowego Żołnierza
Zawodowego Wojska Polskiego

Mundur towarzyszy Wojsku Polskiemu od kilkuset lat. Jego wygląd zmieniał się i unowocześniał, tak jak zmieniało się i przekształcało wojsko. Jedno pozostało niezmiennie. Dla nas, żołnierzy noszenie munduru jest zobowiązaniem, symbolem służby Ojczyźnie oraz największym zaszczytem.

My, żołnierze Wojska Polskiego zakładamy go z dumą, tak jak nasi poprzednicy. Mundur to wspólnota, wartości i historia. Dlatego darzymy go największym szacunkiem. Chcielibyśmy, by dla wszystkich Polaków był symbolem bezpieczeństwa i honoru, a jego widok napełniał dumą.

11 listopada 2021 r.

WOJSKA LĄDOWE

MUNDUR GALOWY WOJSK LĄDOWYCH

CECHY MUNDURU

- ◆ rogatywka z żółtym otokiem (1 Warszawska Brygada Pancerna im. T. Kościuszki)
- ◆ sznur galowy podoficera
- ◆ koszula biała
- ◆ krawat koloru khaki
- ◆ rękawiczki czarne
- ◆ półbuty galowe

Mundur galowy noszą żołnierze podczas uroczystości państwowych i wojskowych, uroczystych spotkań służbowych oraz występów indywidualnych, jeżeli zachodzi konieczność występowania w tym ubiorze.

Guziki w kolorze srebrnym

Naszywka z godłem RP – oznaka przynależności państwowej

WOJSKA LĄDOWE

MUNDUR GALOWY WOJSK LĄDOWYCH

CECHY MUNDURU

- ◆ furażerka galowa Wojsk Lądowych
- ◆ sznur galowy szeregowego
- ◆ koszula damska biała
- ◆ krawat koloru khaki
- ◆ rękawiczki czarne
- ◆ rajstopy w kolorze cielestym
- ◆ półbuty galowe damskie

Żołnierze kobiety noszą mundur galowy w analogicznych sytuacjach jak mężczyźni. Można go nosić również w zestawie ze spodniami. Zarówno męski, jak i damski mundur galowy może być szyty na miarę.

WOJSKA LĄDOWE

MUNDUR GALOWY WOJSK LĄDOWYCH Z PELERYNĄ PODHALAŃSKĄ

CECHY MUNDURU

- ◆ kapelusz podhalański
- ◆ peleryna podhalańska
- ◆ sznur galowy podoficera
- ◆ koszula biała
- ◆ krawat koloru khaki
- ◆ rękawiczki czarne
- ◆ półbuty galowe

Mundur galowy żołnierza Wojsk Lądowych z peleryną i kapeluszem podhalańskim noszony jest na zasadach ubioru galowego w jednostkach piechoty górskiej oraz 21 Brygadzie Strzelców Podhalańskich. Sznur wyróżniający w kolorze amarantowym jest oznaką wyróżnienia tytułem honorowym „Przodujący Pododdział”, przyznanym na rok.

Miejsce noszenia „absolwentki” – odznaki ukończonej uczelni wojskowej

Kapelusz podhalański

Peleryna podhalańska

Sznur wyróżniający

Oznaka korpusu
osobowego – „korpusówka”

WOJSKA LĄDOWE

MUNDUR GALOWY WOJSK LĄDOWYCH Z PELERYNĄ PODHALAŃSKĄ

CECHY MUNDURU

- ◆ kapelusz podhalański
- ◆ peleryna podhalańska
- ◆ sznur galowy podoficera
- ◆ koszula damska biała
- ◆ krawat koloru khaki
- ◆ rękawiczki czarne
- ◆ rajstopy w kolorze cielestym
- ◆ półbuty galowe damskie

Mundur galowy żołnierza kobiety Wojsk Lądowych z peleryną i kapeluszem podhalańskim można nosić również w zestawie ze spodniami. Peleryny wzorowane są na umundurowaniu jednostek podhalańskich okresu międzywojennego.

WOJSKA LĄDOWE

MUNDUR WYJŚCIOWY WOJSK LĄDOWYCH

CECHY MUNDURU

- ◆ beret (z proporczykiem jednostki wojskowej)
- ◆ koszulobluza koloru khaki z długimi rękawami
- ◆ krawat koloru khaki
- ◆ półbuty wyjściowe

Mundur wyjściowy noszony jest w czasie uroczystych wystąpień, podczas których nie wymaga się munduru galowego. Nosi się go także na co dzień w trakcie wykonywania zadań służbowych. Mundury wyjściowe mają jaśniejszy kolor niż galowe.

Odnazka pamiątkowa
jednostki wojskowej

Oznaka korpusu osobowego
– „korpusówka”

Guziki w kolorze
brązowym

WOJSKA LĄDOWE

MUNDUR WYJŚCIOWY WOJSK LĄDOWYCH

CECHY MUNDURU

- ◆ beret (z proporczykiem jednostki wojskowej)
- ◆ koszulobluza koloru khaki damska, z długimi rękawami
- ◆ krawat koloru khaki
- ◆ rajstopy w kolorze cielistym
- ◆ półbuty damskie

Żołnierze kobiety mogą nosić mundur również w zestawie ze spodniami w okolicznościach przewidzianych dla ubioru wyjściowego.

Beret w kolorze czarnym jest noszony w Wojskach Lądowych przez żołnierzy jednostek pancernych, pododdziałów czołgów i jednostek 11 Dywizji Kawalerii Pancernej.

WOJSKA LĄDOWE

MUNDUR SŁUŻBOWY WOJSK LĄDOWYCH

CECHY MUNDURU

- ◆ rogatywka z granatowym otokiem (Kompania Reprezentacyjna WP)
- ◆ rękawiczki czarne
- ◆ koszula biała
- ◆ krawat koloru khaki
- ◆ sznur galowy oficerski
- ◆ pas oficerski czarny
- ◆ trzewiki z gwoździami ochronnymi

Mundur służbowy noszą żołnierze w stopniach generałów, żołnierze Dowództwa Garnizonu Warszawa w czasie wystąpień o charakterze reprezentacyjnym oraz żołnierze etatowych pododdziałów reprezentacyjnych, honorowych, pocztów sztandarowych i flagowych, a także orkiestr wojskowych podczas uroczystości.

Kolor otoku na rogatywce zależy od rodzaju jednostki wojskowej lub służby. Może być: granatowy, pomarańczowy, ciemnozielony, czarny, chabrowy, wiśniowy, fioletowy lub żółty

Proporzcyk i oznaka rozpoznawcza
jednostki wojskowej

WOJSKA ŁĄDOWE

MUNDUR POŁOWY

CECHY MUNDURU

- ◆ beret
- ◆ bluza munduru polowego
- ◆ spodnie munduru polowego
- ◆ koszulka
- ◆ trzewiki

Jest to podstawowy mundur żołnierzy podczas wykonywania obowiązków służbowych. Mundur w kamuflażu ochronnym (tzw. pantera) noszą wszyscy żołnierze (z wyjątkiem pełniących służbę na jednostkach pływających Marynarki Wojennej). W przeciwieństwie do ubiorów galowych oraz wyjściowych nie ma żadnych różnic między męskim i damskim mundurem polowym.

WOJSKA OBRONY TERYTORIALNEJ

MUNDUR POŁOWY NOSZONY PRZEZ ŻOŁNIERZY WOT

CECHY MUNDURU

- ◆ beret w kolorze oliwkowym
- ◆ bluza munduru polowego
- ◆ spodnie munduru polowego
- ◆ koszulka
- ◆ trzewiki

Żołnierze noszą berety w kolorach przewidzianych dla rodzajów wojsk i jednostek wojskowych, w których pełnią służbę. Żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej noszą berety oliwkowe, na których nie ma oznak stopni wojskowych. Znak orła wojskowego na berecie nosi się na wysokości lewej brwi. Zamiennie z beretem można nosić czapkę rogatywkę polową.

Kieszenie zapinane na zamek błyskawiczny po obu stronach munduru

Beret wełniany, wykonany z jednego kawałka materiału

WOJSKA LĄDOWE

MUNDUR POŁOWY NOSZONY PRZEZ ŻOŁNIERZY ŻANDARMERII WOJSKOWEJ

Pas biały

CECHY MUNDURU

- ◆ beret w kolorze szkarłatnym
- ◆ bluza munduru polowego
- ◆ spodnie munduru polowego
- ◆ koszulka
- ◆ pas biały
- ◆ trzewiki

Kieszonka na opatrunek osobisty
zapinana na tzw. „rzepy”

Mundur noszony przez żołnierzy Żandarmerii Wojskowej w czasie pełnienia służby dyżurnej, patrolowej, konwojowej, asystencyjnej i ruchu drogowego. Charakterystycznym elementem ubioru jest biały pas.

SIŁY POWIETRZNE

MUNDUR GALOWY SIŁ POWIETRZNYCH

CECHY MUNDURU

- ◆ czapka garnizonowa Sił Powietrznych
- ◆ sznur galowy oficerski
- ◆ krawat czarny
- ◆ rękawiczki białe
- ◆ półbuty galowe

Mundur galowy w kolorze stalowym noszony przez żołnierzy Sił Powietrznych podczas uroczystości państwowych i wojskowych, uroczystych spotkań służbowych oraz występów indywidualnych.

Na czapkach garnizonowych nosi się otok w kolorze czarnym

Odnaka pilota i nawigatora

Sznur galowy oficerski zakończony ołówkiem z beczką i dwoma orłami

SIŁY POWIETRZNE

MUNDUR GALOWY SIŁ POWIETRZNYCH

CECHY MUNDURU

- ◆ furazerka galowa Sił Powietrznych
- ◆ sznur galowy oficerski
- ◆ koszula damska biała
- ◆ krawat czarny
- ◆ rękawiczki białe
- ◆ rajstopy w kolorze cielistym
- ◆ półbuty galowe damskie

Mundur galowy żołnierzy kobiet Sił Powietrznych można nosić również w zestawie ze spodniami. Mundur damski wyróżnia furazerka w kolorze stalowym.

SIŁY POWIETRZNE

MUNDUR WYJŚCIOWY SIŁ POWIETRZNYCH

CECHY MUNDURU

- ◆ furażerka Sił Powietrznych
- ◆ koszulobluza koloru stalowego z długimi rękawami
- ◆ krawat czarny
- ◆ półbuty wyjściowe

Mundury wyjściowe Sił Powietrznych są jaśniejsze niż mundury galowe. Nakryciem głowy jest furażerka w kolorze stalowym, będąca jedynym dopuszczalnym nakryciem głowy dla ubioru wyjściowego w Siłach Powietrznych zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn.

Oznaka identyfikacyjna z nazwiskiem

SIŁY POWIETRZNE

MUNDUR WYJŚCIOWY SIŁ POWIETRZNYCH

CECHY MUNDURU

- ◆ furażerka Sił Powietrznych
- ◆ koszulobluza damska koloru stalowego z długimi rękawami
- ◆ krawat czarny
- ◆ rajstopy w kolorze cielestym
- ◆ półbuty damskie

Mundur wyjściowy może być noszony w zestawie ze spodniami przez żołnierzy kobiety w okolicznościach przewidzianych dla ubioru wyjściowego.

Furażerka

SIŁY POWIETRZNE

MUNDUR POŁOWY SIŁ POWIETRZNYCH

CECHY MUNDURU

- ◆ furażerka polowa Sił Powietrznych
- ◆ bluza munduru polowego
- ◆ spodnie munduru polowego
- ◆ koszulka
- ◆ trzewiki

Mundur polowy noszony przez żołnierzy Sił Powietrznych jest, podobnie jak w pozostałych rodzajach wojsk, podstawowym ubiorem używanym podczas wykonywania codziennych obowiązków służbowych.

Trzewiki →

SIŁY POWIETRZNE

MUNDUR POLOWY SIŁ POWIETRZNYCH

CECHY MUNDURU

- ◆ furażerka polowa Sił Powietrznych
- ◆ bluza munduru polowego
- ◆ spodnie munduru polowego
- ◆ koszulka
- ◆ trzewiki

Wyróżnikiem munduru polowego, noszonego przez żołnierzy Sił Powietrznych, jest nakrycie głowy – furażerka. W odróżnieniu od munduru wyjściowego czy galowego damskiego występuje ona (podobnie jak mundur) w kamuflażu ochronnym. Żołnierz może nosić do munduru polowego także czapkę zimową.

MARYNARKA WOJENNA

MUNDUR GALOWY MARYNARKI WOJENNEJ

CECHY MUNDURU

- ◆ czapka garnizonowa Marynarki Wojennej
- ◆ sznur galowy podoficera
- ◆ koszula biała
- ◆ krawat czarny
- ◆ rękawiczki białe
- ◆ półbuty galowe

Odrębny mundur Marynarki Wojennej przyjęto w Polsce w 1920 roku, nawiązując do tradycji brytyjskich. Współczesne umundurowanie galowe charakteryzuje się sznurem galowym w kolorze złotym oraz kordzikiem Marynarki Wojennej.

Złota odznaka „marynarz jednostek pływających”

Stopień wojskowy

Odnaczenie (medal)

Kordzik do ubioru galowego
zawieszony na pasku skórzanym

Kapelusz

MARYNARKA WOJENNA

MUNDUR GALOWY MARYNARKI WOJENNEJ

CECHY MUNDURU

- ◆ kapelusz damski Marynarki Wojennej
- ◆ sznur galowy oficerski
- ◆ koszula damska biała
- ◆ krawat czarny
- ◆ rękawiczki białe
- ◆ rajstopy w kolorze cielestym
- ◆ półbuty galowe damskie

Mundur żołnierza kobiety Marynarki Wojennej z kapeluszem i ze spódnicą (lub spodniami) noszony w okolicznościach przewidzianych dla ubioru galowego podczas uroczystości państwowych i wojskowych, uroczystych spotkań służbowych oraz występów indywidualnych.

MARYNARKA WOJENNA

MUNDUR WYJŚCIOWY MARYNARKI WOJENNEJ

CECHY MUNDURU

- ◆ czapka garnizonowa Marynarki Wojennej
- ◆ koszulobluza biała
- ◆ krawat czarny
- ◆ półbuty wyjściowe

Mundur wyjściowy noszony jest w tych samych okolicznościach jak w pozostałych rodzajach wojsk, podczas wykonywania zadań służbowych. Różni się od ubioru galowego przede wszystkim brakiem sznura galowego oraz kordzika Marynarki Wojennej.

Stopień wojskowy

Krawat marynarski

Kołnierz marynarski

MARYNARKA WOJENNA

MUNDUR WYJŚCIOWY MARYNARZA

CECHY MUNDURU

- ◆ czapka garnizonowa marynarska
- ◆ bluza wyjściowa marynarska
- ◆ spodnie wyjściowe marynarskie
- ◆ koszulka marynarska
- ◆ kołnierz marynarski
- ◆ krawat marynarski
- ◆ sznurek do wiązania krawata
- ◆ półbuty wyjściowe

Mundur wyjściowy noszony przez marynarzy. Jego charakterystycznym elementem jest kołnierz oraz napis na taśmie otokowej czapki garnizonowej, który pełni funkcję oznaki rozpoznawczej.

MARYNARKA WOJENNA

MUNDUR ĆWICZEBNY MARYNARKI WOJENNEJ

CECHY MUNDURU

- ◆ beret marynarski
- ◆ bluza
- ◆ spodnie
- ◆ koszulka granatowa
- ◆ trzewiki lub półbuty ćwiczebne

Granatowy mundur ćwiczebny noszony jest przez żołnierzy jednostek pływających Marynarki Wojennej podczas wykonywania obowiązków służbowych. Jest to ich podstawowy ubiór.

Beret może zostać zastąpiony
czapką z daszkiem

Stopień wojskowy

MARYNARKA WOJENNA

MUNDUR POLOWY MARYNARKI WOJENNEJ

CECHY MUNDURU

- ◆ beret marynarski
- ◆ bluza munduru polowego
- ◆ spodnie munduru polowego
- ◆ koszulka granatowa
- ◆ trzewiki

Mundur noszony na zasadach przewidzianych dla ubiorów polowych. Beret marynarski występuje tylko w kolorze czarnym, nie ma na nim oznak stopni wojskowych. Do munduru noszona jest granatowa koszulka.

WOJSKA LĄDOWE

UBIÓR SPECJALNY CZOŁGISTY

CECHY

- ◆ beret
- ◆ kombinezon
- ◆ koszulka
- ◆ trzewiki

Ubiór specjalny noszony podczas wykonywania obowiązków służbowych z użyciem sprzętu wojskowego. Przeznaczony jest dla żołnierzy załogi czołgu oraz obsługi wozów bojowych, żołnierzy baterii i pododdziałów raketowo-technicznych.

Flaga RP – oznaka przynależności państwowej

Stopień wojskowy

WOJSKA ŁADOWE

UBIÓR SPECJALNY CZOŁGISTY

CECHY

- ◆ beret
- ◆ kombinezon
- ◆ koszulka
- ◆ trzewiki

Kombinezon został wykonany z tkaniny trudnopalnej w kolorze khaki. Posiada szelki ewakuacyjne, których można użyć w przypadku akcji ratunkowej.

SIŁY POWIETRZNE

UBIÓR SPECJALNY PERSONELU LATAJĄCEGO

CECHY

- ◆ furażerka
- ◆ kombinezon pilota
- ◆ koszulka
- ◆ trzewiki pilota

Kombinezon pilota może występować w kolorach khaki oraz beżowym (model tropikalny). Oprócz zapinanych kieszeni na lewym udzie znajduje się odpinany mapnik. Ubiór przeznaczony dla personelu latającego oraz navigatorów statków powietrznych i instruktorów spadochronowych.

Oznaka identyfikacyjna z nazwiskiem i znakiem lotnictwa wojskowego

Kapelusz polowy →

WOJSKA LĄDOWE

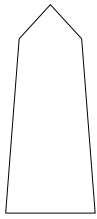
MUNDUR POLOWY TROPICALNY W KAMUFLAŻU PUSTYNNYM

CECHY MUNDURU

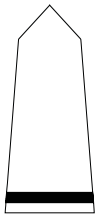
- ◆ kapelusz polowy w kamuflażu pustynnym
- ◆ koszulka
- ◆ trzewiki ćwiczebne tropikalne

Mundur polowy w kamuflażu pustynnym noszą żołnierze pełniący służbę w strefie klimatycznej zwrotnikowej, podzwrotnikowej i tropikalnej w ramach polskich kontyngentów wojskowych i operacji międzynarodowych. Kapelusz polowy można nosić zamiennie z beretem.

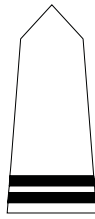
STOPNIE WOJSKOWE WOJSK LĄDOWYCH I SIŁ POWIETRZNYCH

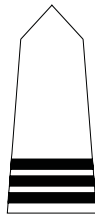
szeregowy

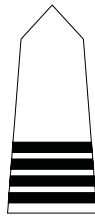
starszy szeregowy

kapral

starszy kapral

plutonowy

sierżant

starszy sierżant

młodszy chorąży

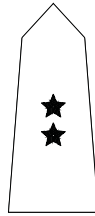
chorąży

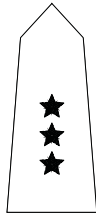
starszy chorąży

starszy chorąży sztabowy

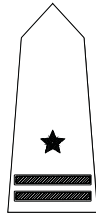
podporucznik

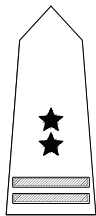
porucznik

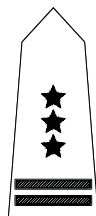
kapitan

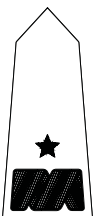
major

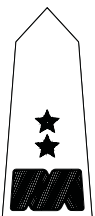
podpułkownik

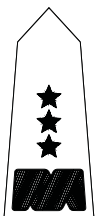
pułkownik

generał brygady

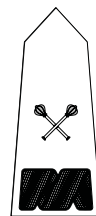
generał dywizji

generał broni

generał

Marszałek Polski

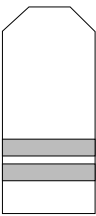
STOPNIE WOJSKOWE MARYNARKI WOJENNEJ

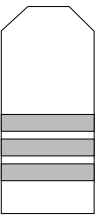
marynarz

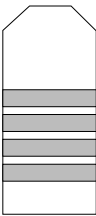
starszy marynarz

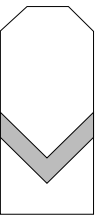
mat

starszy mat

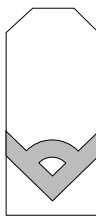
bosmanmat

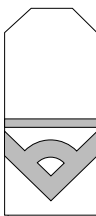
bosman

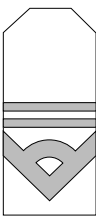
starszy bosman

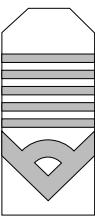
młodszy chorąży marynarki

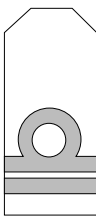
chorąży marynarki

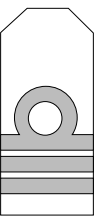
starszy chorąży marynarki

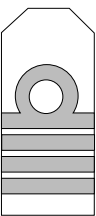
starszy chorąży sztabowy marynarki

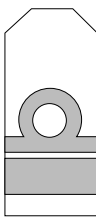
podporucznik marynarki

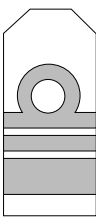
porucznik marynarki

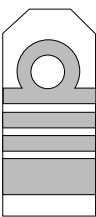
kapitan marynarki

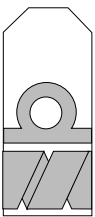
komandor podporucznik

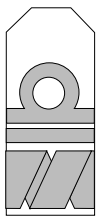
komandor porucznik

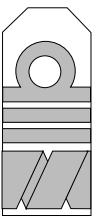
komandor

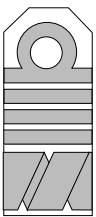
kontradmirał

wiceadmirał

admirał floty

admirał

BERETY NOSZONE PRZEZ ŻOŁNIERZY WOJSKA POLSKIEGO

czarny – jednostki pancerne, pododdziały czołgów i jednostki 11 Dywizji Kawalerii Pancernej

czarny – Marynarka Wojenna, Jednostka Wojskowa Formoza

niebieski – jednostki obrony wybrzeża, 8 Koszaliński Pułk Przeciwlotniczy i Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych

bordowy – jednostki powietrzno-desantowe i jednostki kawalerii powietrznej

szkarłatny – Żandarmeria Wojskowa

oliwkowy – Wojska Obrony Terytorialnej

zielony – pozostałe jednostki użytkujące umundurowanie Wojsk Lądowych

OPRACOWANIE I DRUK – WOJSKOWE CENTRUM EDUKACJI OBYWATELSKIEJ IM. PK. DYPL. MARIANA PORWITA,
DRUKARNIA WYDAWNICTW SPECJALNYCH

